

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Ερ. Φ.: 89

Ημ/νία: 05/06/2015

Α. Π.: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/120034/695

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΟΠΑΙΘ/ΤΝΠΚΕ/120034/695

05 ΙΟΥΝ. 2015

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Ηλία Παναγιώταρο
2. Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών,
Ναυτιλίας και Τουρισμού

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2276/5.5.2015 Ερώτηση με θέμα:
«Σχετικά με τη αποκατάσταση του περάματος "ΕΛΕΝΗ Π"»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2276/5.5.2015 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Ηλία Παναγιώταρου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Διεύθυνση Νεώτερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΔΝΠΑΑΠΚ) ως καθ' ύλην αρμόδια για τις υποθέσεις νεότερων κινητών μνημείων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα σκάφη μνημεία, έχει προχωρήσει σε ενέργειες προκειμένου να προστατευθεί και να αναδειχθεί η πλούσια ναυτική κληρονομιά της Ελλάδας.

Κατ' αρχήν, έχει εντάξει στο Εθνικό Ευρετήριο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ayla.culture.gr), σε συνεργασία με τον εμπειρογνώμονα σε θέματα παραδοσιακής ξυλοναυπηγικής κ. Κώστα Δαμιανίδη, την Ξυλοναυπηγική Τέχνη του Ελλαδικού Χώρου. Οι πολιτικές της Υπηρεσίας αποσκοπούν στην εγγραφή του συγκεκριμένου πολιτιστικού στοιχείου στον κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ) που χρειάζεται επείγουσα προστασία, η οποία προβλέπεται από τη σχετική Σύμβαση της UNESCO (2003).

Η Υπηρεσία στοχεύει στη δημιουργία εξειδικευμένης σχολής μαθητείας για την ξυλοναυπηγική τέχνη την οποία θα μπορούν να παρακολουθήσουν τόσο νέοι που θέλουν να ασκήσουν το επάγγελμα του ξυλοναυπηγού όσο και πρόσωπα που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με την παραδοσιακή ξυλοναυπηγική. Για το έργο έχει πραγματοποιηθεί σύσκεψη με στελέχη του ΟΑΕΔ, ενώ διερευνάται η πιθανότητα για την υποβολή πρότασης συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος στο νέο ΕΣΠΑ (2014-2020).

Επίσης, με πρωτοβουλία της ανωτέρω Διεύθυνσης, έχει συγκροτηθεί άμισθη Ομάδα Εργασίας από ειδικούς επιστήμονες, εμπειροτέχνες και εκπροσώπους ειδικών φορέων για την εξειδικευμένη υποστήριξη των δράσεων σχετικά με την παραδοσιακή ξυλοναυπηγική. Τα καθήκοντα της Ομάδας Εργασίας είναι κυρίως τα εξής:

α. Η δημιουργία μητρώου ξύλινων παραδοσιακών πλοίων με ιδιαίτερη πολιτισμική αξία. β. Ο καθορισμός προδιαγραφών που πρέπει να πληρούν τα εργαστήρια που θεωρείται ότι ασκούν την «παραδοσιακή ναυπηγική τέχνη», καθώς και η δημιουργία μητρώου των εργαστηρίων αυτών. γ. Η συμβολή στη δημιουργία και στήριξη δομών εκπαίδευσης και μαθητείας νέων ξυλοναυπηγών και συναφών ειδικοτήτων. δ. Η διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τη διάσωση των σκαφών, αλλά και για την αξία της ξυλοναυπηγικής τέχνης ως κοινωνικού πόρου και ως πολιτισμικού αγαθού και ε. Η υποβολή προτάσεων για την προστασία – ανάδειξη όσων παραδοσιακών σκαφών βρίσκονται σε κίνδυνο, καθώς και εκείνων που έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία με βάση τις προβλέψεις του Ν. 3028/2002 «Περί Προστασίας των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Η ΔΝΠΑΑΠΚ συνεργάζεται για την επιτυχή ολοκλήρωση του «Μουσείου Ναυπηγικών και Ναυτικών Τεχνών του Αιγαίου», το οποίο κατασκευάζει ο Δήμος Σάμου. Στις εγκαταστάσεις του νέου μουσείου πρόκειται να διασωθούν πάνω από δέκα σπάνια σκάφη αντιπροσωπευτικά διαφορετικών τύπων παραδοσιακών σκαριών του Αιγαίου. Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη και είναι ενταγμένο στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα» (ΕΣΠΑ 2007-2013) του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ειδικότερα για το πέραμα «ΕΛΕΝΗ Π», σας ενημερώνουμε ότι το σκάφος αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα «περάματα» που διασώζονται (ολικό μήκος 22,20μ), κατασκευασμένο στη Σκιάθο, πιθανώς από την πιο γνωστή οικογένεια ναυπηγών του νησιού, του Μυτιληναίου, και αποτελεί έργο σπάνιας ναυπηγικής και τεχνικής αξίας. Ο τύπος του σκάφους το «πέραμα» αποτελεί τη συνέχεια μιας παράδοσης αιγαιοπελαγίτικων σκαφών που προέρχονται πιθανώς από τους πρώτους Βυζαντινούς αιώνες, ενώ η τροφοδοσία του κατεχοχήν ιστορικού νησιού της Ύδρας όλη τη μεταπολεμική περίοδο με το «ΕΛΕΝΗ Π» το καθιστά αναμφίβολα ένα μοναδικό στοιχείο της νεώτερης ιστορίας του νησιού.

Το «ΕΛΕΝΗ Π» αγοράστηκε από τα Γενικά Αρχεία του Κράτους – Ιστορικό Αρχείο Μουσείο Ύδρας το έτος 2000, κατόπιν χορηγίας του Ιδρύματος Ιωάννου Φ. Κωστόπουλου, ενώ με πόρους της ίδιας χορηγίας εκπονήθηκε μελέτη αποκατάστασης του σκάφους, η μετέπειτα επικαιροποίησή της, καθώς και επιτόπια επίβλεψη, φωτογράφιση κ.λπ. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. εισηγήθηκαν την έγκριση της μελέτης του στο αρμόδιο κατά τον Ν. 3028/2002 «Περί Προστασίας Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεοτέρων Μνημείων. Σημειώνεται ότι το «ΕΛΕΝΗ Π» χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία με την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΙ/ΑΠ/Γ/2140/35244/12.7.1999 ΥΑ που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1579/Β/6.8.1999.

Όσον αφορά στη συντήρηση και αποκατάσταση του σκάφους, σας κάνουμε γνωστό ότι έχουν γίνει επανειλημμένες προσπάθειες για την εξεύρεση των κονδυλίων που απαιτούνται (750.000€). Ωστόσο, για διάφορους λόγους κάθε φορά οι προσπάθειες αυτές δεν έτυχαν της απαιτούμενης ανταπόκρισης από τους φορείς που είχαν αρχικά εγκρίνει τη σχετική χρηματοδότηση, όπως συνέβη με τη σύμβαση που υπεγράφη το 2006 μεταξύ του ΓΑΚ – ΙΑΜ Ύδρας και του ΕΟΤ για την ένταξη του έργου στο ΕΠΑΝ «Ανταγωνιστικότητα» του Υπουργείου Ανάπτυξης, αλλά δυστυχώς ο διεθνής διαγωνισμός που ακολούθησε απέβη άγονος.

Επί του παρόντος το Ιστορικό Αρχείο – Μουσείο Ύδρας βρίσκεται σε διαδικασία κατάρτισης πρότασης για την πλήρη μηχανική και μορφολογική αποκατάσταση του σκάφους «ΕΛΕΝΗ Π», η οποία θα υποβληθεί στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. με θέμα «Εξειδίκευση Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020». Το ΓΑΚ – ΙΑΜ Ύδρας με την υποστήριξη της ΔΝΠΑΑΠΚ επιδιώκει την έναρξη εργασιών συντήρησης του σκάφους σε συνεργασία με το Τμήμα Τεχνολογίας Ξύλου των ΤΕΙ Λάρισας. Στόχος των φορέων του έργου είναι αφενός να διασωθεί το παραδοσιακό αιγαιοπελαγίτικο σκαρί «ΕΛΕΝΗ Π», γεγονός που θα οδηγήσει στη δημιουργία του πρώτου πλωτού δημόσιου ελληνικού μουσείου και αφετέρου να εκπονηθεί το έργο πιλοτικά, χρησιμεύοντας ως υπόδειγμα σε ανάλογες εργασίες που απαιτούνται για τη συντήρηση άλλων σκαφών που έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία από το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

Τα οφέλη που θα προκύψουν για τον τουρισμό, την παιδεία, την έρευνα και τη διατήρηση και προβολή της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας είναι ανεκτίμητης αξίας.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ –
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τομέα Παιδείας και Θρησκευμάτων
2. ΔΝΠΑΑΠΚ
3. ΔΣΑΝΜ
4. ΥΝΜΤΕ Αττικής, Αν. Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Από το πρωτότυπο.....

Αθήνα 5-6-2015

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΝΗ-ΚΑΖΑΜΙΑΚΗ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ